

Univerzita Karlova
Fakulta humanitních studií
Faculty of Humanities
U Kříže 8, 158 00 Praha-Jinonice
Prof. Miloš Havelka, CSc.

V Praze dne 5.9.2011

OPONENTSKÝ POSUDEK

na bakalářskou práci

Volhy Smalianchuk

Koncept moderny. Srovnání pojetí moderny v pracích

E. Troeltsche a T. G. Masaryka

Bakalářská práce Volhy Smalianchuk ***Koncept moderny. Srovnání pojetí moderny v pracích E. Troeltsche a T. G. Masaryka*** patří svým tématem a zpracováním do oblasti dějin idejí. V pojmu moderny vudí vyjádření *duchovního obsahu určité doby*, charakterizovatelného zesíleným *individualismem*, *racionalismem* a orientací na *budoucnost* jako těžiště života.

Tento svůj koncept základních znaků moderny autorka zakládá zejména na znalosti zejména Giddensovy knihy *Důsledky modernity* a na vybraných kapitolách e Goffovy práce *Paměť a dějiny*, ve své bakalářské práci však využívá i další autory (Loewenstein, Keller atd.).

Bakalářská práce je svým rozsahem i provedením poměrně skromná. Zřetelně se přitom inspiruje Troeltschovou systematizací „podstaty moderního ducha“ a enumerací jeho projevů v hospodářství, politice, státu, vědě, filosofii atd., k Masarykovi se autorka dostává vlastně jen při výkladu jeho kritik vývoje moderní filosofie, i když by jistě stálo za to věnovat se v této souvislosti rovněž Masarykovým kritikám liberalismu, nacionalismu a zejména jeho pojetí „nenáboženskosti“. Pro výklad Masarykova pojetí moderní doby a jejích problému ovšem nelze vycházet pouze z jeho *Sebevraždy a Moderního člověka a náboženství*. Např *Ideály humanitní* a druhá část *Světové revoluce*

by pomohly hlouběji vyložit Masarykovo specifické a nejednoznačné pojetí moderní doby. Proto se také autorce nepodařilo přenést naznačené charakteristiky *Podstaty moderního ducha* z druhé kapitoly na ukázání a konkretizaci rozdílů v pojetí obou srovnávaných autorů, nehledě na to, že TGM by asi nesouhlasil s Troeltschovou (a autorkou převzatou) hegliánskou charakteristikou moderny jako „ducha“. Za nedostatečné rovněž považují, že v komparaci obou myslitelů se autorka nakonec víceméně omezila na vnímání problematiky náboženství v moderní době.

Komparace filosoficko teoretických konceptů jsou vždycky velice náročnou prací, vyžadují dobrou znalost nikoli jen textů, ale také kontextů, a především hlubší vniknutí do problematiky a schopnost odlišovat důležité od marginálního a dodržovat zadání problému. Proto nakonec, i když také rozsah práce (35 stran) nepovažují za zcela dostatečný, navrhuji přesto práci jako bakalářskou práci přijmout a hodnotit jako „dobrou“ (3).

Prof. Miloš Havelka, CSc

